

PROIECT DE HOTĂRÂRE

privind alocarea sumei de 100.000 lei Parohiei Greco Catolice Bădăcin pentru reabilitarea monumentului istoric Casa Memorială "Iuliu Maniu" din Bădăcin

Consiliul Județean Sălaj, întrunit în ședință ordinară;

Având în vedere:

- expunerea de motive nr. _____, a unui număr de 10 consilieri județeni ai Partidului Național Liberal Filiala Sălaj;
- Ordonanța de Guvern nr. 82/2001, republicată 2013, privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România
- HG 1470/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, republicare 2013.
- prevederile art. 44 din Ordonanța Guvernului nr. 35 din 2002 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a consiliilor locale;
- art. nr. 40 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului județean Sălaj; prevederile art. 36 din LEGE nr. 273 din 29 iunie 2006, actualizată, privind finanțele publice locale;
- prevederile art. 97 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările ulterioare,

HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Se aprobă alocarea sumei de 100.000 lei Parohiei Greco Catolice Bădăcin pentru reabilitarea monumentului istoric Casa Memorială "Iuliu Maniu" din Bădăcin.

Art. 2. Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se încredințează Președintele Consiliului Județean.

Art. 3. Prezenta hotărâre se comunică la:

- Prefectul Județului
 - Președintele Consiliului Județean
 - Direcția Juridică și Administrație Locală
 - Direcția Economică
-

Inițiatori:

Ardelean Nicolae

Căpîlnașiu S.V. Radu

Crișan Valeriu Radu

Iepure Ioan Viorel

Maghiu Marian Paul

Margin Gabriel - Adrian

Nistorescu Radu - Mihai

Pop Eugen

Sabo Ioan

Zaharia Marcel Claudiu

Avizat:
Secretarul Județului,
Cosmin Radu Vlaicu

Expunere de motive

la proiectul de hotărâre privind alocarea sumei de 100.000 lei Parohiei Greco Catolice Bădăcin pentru reabilitarea monumentului istoric Casa Memorială "Iuliu Maniu" din Bădăcin

Casa Memorială „Iuliu Maniu“ din Bădăcin este monument istoric memorial, înscris în Lista monumentelor istorice cu codul SJ-II-m-B-05012. Aceasta a fost construită în anul 1879 de către Ioan Maniu, tatăl marelui om politic Iuliu Maniu.

După cum se arată în literatura de specialitate, precum și în documentele puse la dispoziție de administratorul clădirii (vezi “Argumenul” atașat), Iuliu Maniu (1873-1953) este unul dintre cei mai prestigioși oameni politici din istoria României. A fost cel mai important făuritor al Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. Începând din anul 1919, a fost membru de onoare al Academiei Române. A fost președintele Partidului Național Român și apoi al Partidului Național-Țărănesc. În perioada interbelică a fost prim-ministru al României în trei guverne. Maniu a fost unul dintre artizanii loviturii de stat de la 23 august 1944 în urma căreia armata română a întors armele împotriva lui Hitler, a eliberat de sub ocupația maghiară Transilvania de Nord-Est, a eliberat de sub ocupația nazistă Ungaria, Cehoslovacia și o parte a Austriei și a scurtat astfel al doilea război mondial cu 6 luni. Maniu este considerat un spirit democratic de referință care s-a opus tuturor formelor de totalitarism din istoria României în secolul XX: dictatura regelui Carol al II-lea, guvernarea legionară, dictatura mareșalului Ion Antonescu și dictatura comunistă. Fiind convins de sprijinul marilor democrații occidentale și de recunoașterea meritelor României, Maniu a luptat împotriva instaurării regimului comunist în România. Alături de partidul său, a obținut o victorie zdrobitoare în alegerile din anul 1946, dar comuniștii au fraudat grosolan alegerile, au inversat scorul și s-au declarat învingători. Maniu a fost arestat în anul 1947 de autoritățile comuniste și a fost condamnat la închisoare pe viață. A murit în penitenciarul politic de la Sighet în anul 1953, la 80 de ani.

Casa Memorială “Iuliu Maniu” de la Bădăcin nu este funcțională în prezent, orice activitate fiind interzisă datorită faptului că prezintă pericol public. Clădirea s-a degradat continuu și prezintă pericol de prăbușire parțială în zona puternic afectată de infiltrații majore de apă în pereți, acoperișul fiind în totalitate degradat. Casa este construită din materiale tradiționale – lemn, cărămidă și parțial din cărămidă nearsă. Din această cauză, procesul de deteriorare este extrem de avansat. Parohia Greco-Catolică Bădăcin, care este administratorul clădirii este direct interesată de conservarea monumentului, dar nu are puterea financiară necesară pentru susținerea execuției lucrărilor de consolidare. Cu sprijinul Episcopiei Greco-Catolice Oradea, în anul 2011, s-a finanțat proiectul tehnic de consolidare și reabilitare.

Administratorul clădirii, în documentul menționat anterior, mai arată că, după demararea campaniei publice „Salvați istoria națională. Salvați Casa lui Iuliu Maniu”, inițiată în februarie 2015, oameni inimoși au pus mână de la mână și primii pași în salvarea monumentului istoric

memorial au fost făcuți, iar lucrările de reabilitare și consolidare a fundației au fost încheiate. Tot în anul 2015 s-au obținut avizele și autorizațiile necesare începerii lucrărilor, bransamentul electric și organizarea de șantier, demolarea anexei “parazit” de lângă prispa laterală, anexă construită în anii comunismului.

În anul 2016 s-au efectuat lucrări de arhitectură-consolidare, arhitectură-finisaj și lucrări de reabilitare în valoare de 193 083,46 lei, bani proveniți din donații. Potrivit cererii depuse de Parohia Greco Catolică Bădăcin la Consiliul Județean Sălaj (9811/16.08.2017), valoarea totală a lucrărilor care mai trebuie executate este de 1,577,68 mii lei.

La 28 iulie 2016, prin Încheierea Nr. 9458, O.C.P.I. Sălaj, dispune întabularea dreptului de proprietate asupra imobilului Casa Memorială “Iuliu Maniu” în favoarea Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolice, Oradea, mod de dobândire – succesiune. Imobilul este așadar înscris cu numărul cadastral 51435 în cartea funciară 51435.

În 19 octombrie 2016, administratorul clădirii a depus la Institutul Național al Patrimoniului documentația pentru introducerea proiectului în Planul Național pentru Restaurare și în urma evaluării Comisiei INP proiectul face parte din lista noilor obiective propuse a fi incluse în PNR. Până la această dată Ministerul Culturii nu a făcut public lista noilor obiective care vor intra în Planul Național de Restaurare.

Salvarea de la distrugere a acestui important monument istoric înseamnă respectarea testamentului marelui om politic, care dorea ca în casa de la Bădăcin “să se ocrotească și să se instruiască tineri”.

În perspectiva celebrării Centenarului Marii Uniri de la 1918, consolidarea și reabilitarea casei ar permite redeschiderea muzeului „Iuliu Maniu” și a unui centru cultural destinat tinerilor.

La data de 16.08. 2017, Parohia Greco Catolică Parohia Greco Catolică Bădăcin a depus la Consiliul Județean cererea cu nr. 9811 prin care se solicita sprijin pentru reabilitarea monumentului istoric Casa Memorială Iuliu Maniu din Bădăcin. De asemenea, cereri similare au mai fost depuse și în cursul anului curent, precum și în 2016.

Având în vedere starea actuală și vulnerabilitatea acoperișului, se impun intervenții de primă urgență pentru a evita prăbușirea acestuia. Intervențiile de prima urgență nu se pot stopa înainte de finalizare deoarece ar însemna să se distrugă ceea ce s-a realizat până acum.

Ținând cont de argumentele prezentate mai sus, propunem alocarea sumei de 100.000 de lei din bugetul Consiliului Județean, contul 540205 – Fond capital de rezervă bugetară - pentru sprijinirea reabilitării Casei Memoriale Iuliu Maniu din Bădăcin.

Inițiatori

Ardelean Nicolae

Căpîlnașiu S.V. Radu

Crișan Valeriu Radu

Iepure Ioan Viorel

Maghiu Marian Paul

Margin Gabriel - Adrian

Nistorescu Radu - Mihai

Pop Eugen

Sabo Ioan

Zaharia Marcel Claudiu

ROMÂNIA
JUDEȚUL SĂLAJ
CONSILIUL JUDEȚEAN
DIRECȚIA ECONOMICĂ
Nr. 11667 din 19.09.2017

RAPORT DE SPECIALITATE
la proiectul de hotărâre privind alocarea sumei de 100.000 lei
Parohiei Greco Catolice Bădăcin pentru reabilitarea monumentului istoric Casa
Memorială „Iuliu Maniu” din Bădăcin

În bugetul Consiliului Județean Sălaj aprobat la această dată nu sunt prevăzute sume pentru acordarea sprijinului financiar unităților de cult din județul Sălaj. Conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale cu modificările și completările ulterioare, fondul de rezervă bugetară la dispoziția consiliului județean se utilizează la propunerea ordonatorului principal de credite, pe bază de hotărâri ale consiliului județean, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în cursul exercițiului bugetar, pentru înlăturarea efectelor unor calamități naturale, precum și pentru acordarea unor ajutoare către alte unități administrativ-teritoriale în situații de extremă dificultate, la cererea publică a primarilor acestor unități ori din inițiativă proprie.

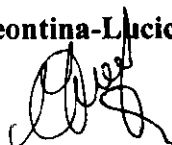
În baza prevederilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la bugetele locale se pot aloca fonduri pentru completarea fondurilor proprii necesare pentru construirea ori repararea lăcașurilor de cult și pentru conservarea și întreținerea bunurilor aparținând cultelor și care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, coroborate cu prevederile Legii nr. 350/2005 a cărui domeniu de aplicare include și cultele religioase recunoscute conform legii.

Alocarea sumei prevăzută în proiectul de hotărâre se face cu respectarea prevederilor art. 1, art. 3-6, art. 10, art. 14, art.16, și ale art. 27 din Legea nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere cele prezentate consider că proiectul propus nu respectă prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, acesta putând fi adoptat după îndeplinirea prevederilor legale.

DIRECTOR EXECUTIV,

Marușca Leontina-Lucica

ROMÂNIA

JUDEȚUL SĂLAJ

CONSILIUL JUDEȚEAN

450058, Zalău, Piața 1 Decembrie 1918, Nr.12, Telefon: + 40 260 662 035 / + 40 260 614 120, Fax: + 40 260 661 097, e-mail: office@cjsj.ro, web: www.cjsj.ro

SECRETARUL JUDEȚULUI

Nr. 11.725 din 21.09.2017

AVIZ NEFAVORABIL

la Proiectul de hotărâre privind alocarea sumei de 100.000 lei Parohiei Greco Catolice Bădăcin pentru reabilitarea monumentului istoric Casa Memorială "Iuliu Maniu" din Bădăcin

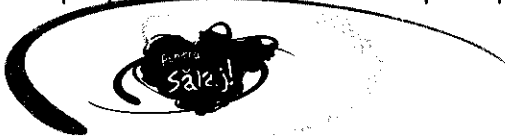
În conformitate cu prevederile art. 34 lit. i) din Ordonanța Guvernului nr. 35/2002 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a consiliilor locale, aprobată prin Legea nr. 673/2002, examinând proiectul de hotărâre cu titlul mai sus menționat, inițiat de grupul de consilieri județeni ai Partidului Național Liberal, înregistrat la registratura Consiliului Județean Sălaj sub nr. 11357/14.09.2017, am constatat următoarele:

- Proiectul de hotărâre a fost inițiat în conformitate cu prevederile art. 97 alin. (2) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, ale art. 44 din O.G. nr. 35/2002, respectiv ale art. 40 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Județean Sălaj care consacră dreptul la inițiativă pentru proiectele de hotărâri ale consilierilor județeni.

- Proiectul propune alocarea de către consiliul județean a unei sume de 100.000 lei Parohiei Greco Catolice Bădăcin, pentru reabilitarea monumentului istoric Casa Memorială "Iuliu Maniu" Bădăcin. Deși nu se indică în mod expres sursa de finanțare, în proiectul de hotărâre se indică la temeiurile juridice, art. 36 din Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, modificată, care reglementează modul de constituire și utilizare a fondului de rezervă bugetară aflat la dispoziția consiliului județean. Conform art. 36 alin. (1) teza a 2-a, acesta se utilizează "la propunerea ordonatorilor principali de credite, pe bază de hotărâri ale consiliilor respective, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în cursul exercițiului bugetar, pentru înlăturarea efectelor unor calamități naturale, precum și pentru acordarea unor ajutoare către alte unități administrativ-teritoriale în situații de extremă dificultate, la cererea publică a primarilor acestor unități ori din inițiativă proprie".

În literatura de specialitate, se arată că *propunerea* "reprezintă o modalitate de implicare a unei autorități publice în procesul decizional derulat de o altă autoritate publică, implicând emiterea actului administrativ numai în urma unei astfel de propuneri; cu alte cuvinte, autoritatea emitentă nu poate proceda la adoptarea actului administrativ decât în urma propunerii, lipsa propunerii fiind *motiv de nulitate a actului administrativ*" (a se vedea Dacian Dragoș, Ana Ranta, Remus Chiciudean, *Proceduri Administrative, Editura Tritonic, Cluj, 2013*).

Ori în situația dată se constată că formalitatea procedurală a propunerii, în ce privește utilizarea fondului de rezervă, formalitate anterioară și obligatoriu a fi exercitată înaintea adoptării oricărui proiect de hotărâre ce vizează utilizarea fondului de rezervă în ipotezele descrise de textul de lege, poate aparține doar ordonatorului principal de credite (care nu a

exercitat-o) nu și altor persoane. În acest context *nu sunt respectate nici prevederile art. 14 alin. (2) și (4) din aceeași lege*, intitulat *Reguli bugetare*, potrivit cărora, pe de-o parte, cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute în legi speciale și în legile bugetare anuale, iar pe de altă parte, nicio cheltuială din fonduri publice locale nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată, potrivit legii, și dacă nu are prevederi bugetare și surse de finanțare. Verificând bugetul aprobat al consiliului județean, se constată că la acest moment nu sunt aprobate sume cu destinația de finanțare a unităților de cult, respectiv a unor lucrări de protejare și intervenție asupra monumentelor istorice și nici nu au fost făcute rectificări bugetare în acest sens.

- Casa Memorială "Iuliu Maniu" este monument istoric înscris în lista monumentelor istorice din grupa B (monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local) cu codul SJ-II-B-05012, astfel încât regimul său juridic este guvernat de prevederile legislației privind protejarea monumentelor istorice.

Astfel, conform Legii nr. 422/2001, autoritățile administrației publice locale – consiliile locale, consiliile județene – pot alocă sume care să acopere parțial sau total costurile unor lucrări de intervenție asupra monumentelor istorice, cu respectarea unor condiții expres enumerate atât în lege cât și în Normele sale metodologice, adoptate prin Hotărârea Guvernului nr. 1430/2003, din care amintim câteva: depunerea documentației de solicitare de către persoana juridică deținătoare a monumentului în perioada cuprinsă între luna ianuarie - ultima zi a semestrului I al anului calendaristic (art. 22 din Norme); întocmirea documentației să respecte cerințele art. 16 alin. (4) și (5) din Norme (sub aspectul conținutului dosarului de solicitare); acordarea finanțării se face pe baza unor criterii de evaluare și a unui punctaj orientativ prevăzut de anexa la Norme (ceea ce sugerează o procedură concurențială între prezumtivi solicitanți, aspect care ar atrage și aplicabilitatea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile); în cazul aprobării finanțării, la data alocării sprijinului financiar este obligatoriu să se constituie în favoarea unității administrative-teritoriale o garanție imobiliară asupra imobilului, la concurența sumei alocate, pentru o perioadă de 10 ani. Aceasta se recuperează în totalitate de la beneficiarul contribuției, împreună cu dobânzile aferente, în situația în care bunul în cauză a fost înstrăinat de proprietar altei persoane decât Statul sau autoritatea administrației publice locale înainte de împlinirea perioadei de 10 ani de la constituirea garanției imobiliare.

Proiectul de hotărâre inițiat nu ia în considerare aspectele legale mai sus menționate.

- Este incontestabil și faptul că Ordonanța Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 1470/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor O.G. nr. 82/200, invocate de inițiatori în preambulul Proiectului de hotărâre, prevăd cu titlu general, posibilitatea alocării de către autoritățile publice locale a unor fonduri în favoarea unităților de cult, cu multiple destinații, inclusiv pentru "conservarea și întreținerea bunurilor aparținând cultelor și care fac parte din patrimoniu cultural național mobil.....[art. 3 alin. (3) din O.G.82/2001]", respectiv în scopul "conservării și întreținerii bunurilor de patrimoniu aparținând cultelor religioase" [art. 4 alin. (2) lit, c) din H.G. nr. 1470/2002] – texte ușor necorelate, primul făcând referire expresă doar la bunurile de patrimoniu mobile nu și la cele imobile. În acest sens, sub nr. 9811/16.08.2017,

Parohia Greco Catolică Bădăcin, administratorul clădirii - monument istoric aflat în Proprietatea Episcopiei Române Unită cu Roma Greco-Catolică Oradea, a depus la Consiliul Județean Sălaj un dosar pentru acordarea unui sprijin financiar, întocmit pe baza prevederilor art. 14 din H.G. nr. 1470/2002, la solicitare raspunzându-i-se că va fi avută în vedere, pentru viitor, aprobarea unui Program de finanțare nerambursabilă ce vizează reabilitarea/conservarea monumentelor istorice de pe teritoriul Județului Sălaj întrucât în bugetul consiliului județean nu sunt aprobate sume prevăzute cu această destinație. Apreciem că acordarea oricărei forme de sprijin financiar nerambursabil trebuie să țină seama și de prevederile art. 4 al Legii nr. 350/2006 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice potrivit cărora, între principiile statuate privind alocarea acestora se află și libera concurență, transparența și tratamentul egal al solicitanților și așa cum am arătat mai sus, de legislația aplicabilă monumentelor istorice, care definește într-un mod specific termenii și condițiile de acordare a sprijinului financiar din partea autorităților publice locale.

Pe de altă parte, așa cum am menționat mai sus, lipsa din buget a unei surse de finanțare cu această destinație la momentul înscrierii pe ordinea de zi, respectiv a dezbaterii proiectului de hotărâre face nelegală o eventuală alocare de sume prin adoptarea unei hotărâri în acest moment, încălcându-se prevederile Legii nr. 273/2006 a finanțelor publice locale.

În raport cu cele ce preced, constatăm că proiectul de hotărâre inițiat nu întrunește exigențele actelor normative menționate mai sus și care definesc un regim juridic complex al bunurilor de patrimoniu (de care trebuie să se țină seama în mod imperativ, apreciem noi) respectiv a acordării finanțărilor nerambursabile pentru lucrări de întreținere, conservare și reabilitare a acestora, *sens în care avizăm nefavorabil Proiectul de hotărâre întocmit în forma prezentată.*

SECRETARUL JUDEȚULUI,

Dr. Cosmin Mădălaru

